

Park Beek op de Paasberg

Door Rob Hennemann

Stadslandbouw

Begin 2016 werd door een aantal wijkbewoners de Initiatiefgroep De Paasberg opgericht. Het doel was simpel: het braakliggend terrein naast het Woonzorgcentrum De Paasberg gedeeltelijk omvormen tot een stadslandbouwcomplex, waarop enthousiaste wijkbewoners en bewoners van de zorginstellingen gezamenlijk groenten en kleinfruit zouden kunnen verbouwen. Ook werd gekeken naar de mogelijkheden voor educatiegroen in samenwerking met docenten en scholieren van de omliggende scholen.

De Initiatiefgroep kwam er echter al snel achter, dat voor de ontwikkeling van een dergelijk project er helaas nauwelijks land beschikbaar was en dat de onderneming ook goed moest passen in de landschappelijke structuur van het dal. Dit leidde tot een verdere inventarisatie van de beekdalzone, die zowel belangrijke knelpunten als kansen voor verbetering aan het licht bracht:

- ◆ In het beekdal is geen land beschikbaar voor stadslandbouw noch voor enige andere activiteit door wijkbewoners.
- ◆ De Beek op de Paasberg heeft een *sterk verstoorde waterhuishouding*: afvoer van de beek en infiltratie van het regenwater worden ernstig belemmerd door een wisselend verhang van de beek, te smalle duikers en verstening van het stroomgebied als geheel als gevolg van bebouwing en aanleg van kunstgrasvelden.
- ◆ De beekdalzone is grotendeels *ontoegankelijk voor wandelaars* door een overdaad aan hekken en struweel. Mede daardoor heeft deze een lage beeldkwaliteit.
- ◆ *Unieke kans voor ontwikkeling van hoogwaardige beekdalnatuur*. De Beek op de Paasberg (SED-status) is van zeer bijzondere ecologische waarde, vooral door de rijkheid aan kwelwaterzones. Dit levert een uitstekende basis op voor vergroting van de biodiversiteit (ontwikkeling elzenbronbos met o.a. goudveil, ijsvogel en grote gele kwikstaart).

Na de beekverkenning werd een stevig netwerk opgebouwd inclusief structurele samenwerking met de Wijkvereniging. Begin dit jaar kwamen de activiteiten van de initiatiefgroep in een stroomversnelling toen het Waterschap Rijn en IJssel formeel de Beek op de Paasberg samen met de Sint Jansbeek tot prioriteitsgebied verklaarde voor verdere aanpak in 2017 en daarna. Hierna kwam er structureel overleg op gang met Gemeente en Waterschap over herstel van het Beekdal mede op basis van het in 2007 opgestelde gemeentelijke Bekenvisierapport.

a) Het Plan Ritsema

Helaas werd eind maart dit jaar het hele overlegproces jaar ruw verstoord door het verschijnen van de gemeentelijke nota *‘Wervende woonmilieus, een ruimtelijke verkenning’* van wethouder Ritsema. Hierin werd voorgesteld om een groot aantal groenzones (‘de groensnippers’) in Arnhem-Noord inclusief het Beekdal vol te bouwen met woningen in het ‘duurdere segment’. Dit leidde alom tot verbijstering zowel bij raadsleden als wijkbewoners. Het plan Ritsema werd in mei neergesabeld in de Gemeenteraad mede dankzij massale protestacties van de betrokken wijken waaronder De Paasberg. Als wijk hebben we de nota scherp veroordeeld onder andere door in te spreken in de commissievergadering en via een schriftelijke reactie naar het College. Helaas kon niet voorkomen worden, dat in de aangepaste versie van het plan het Beekdal als potentiële bouwlocatie overeind bleef.

b) Park Beek op de Paasberg

Gewaarschuwd door deze ontwikkelingen hebben we besloten op korte termijn – voor de verkiezingen van maart 2018 met de drie ‘beekdal’-wijken (De Paasberg, Geitenkamp en Arnhemse Allee) te komen tot een integrale ruimtelijke visie op herstel en verdere ontwikkeling van het beekdal.

Daarvoor is een aantal *streefdoelen* m.b.t. beekherstel vastgesteld:

- ◆ Structureel herstel van de natuurlijke waterhuishouding van het hele stroomgebied (*blauw*), herstel van het beekecosysteem & biodiversiteit (*groen*) en versterking van landschappelijke samenhang beekdalzone (*bruin*) (zie kaart B)
- ◆ Ontwikkeling van Park ‘Beek op de Paasberg’: voor duurzaam herstel van beek & beekdal is terugdringing van verdere verstening (geen nieuwe woningbouw in het dal!) van *cruciaal belang*. Dit kan het beste gewaarborgd worden door het beekdal de status van *beschermde stadspark* te verlenen vergelijkbaar met het in hetzelfde stroomgebied gelegen Park Angerenstein en Park Klarenbeek.
- ◆ Multifunctioneel gebruik van het beekdal : de gehele beekdalzone *weer beschikbaar maken voor bewonersactiviteiten* zoals wandelen/joggen langs de (herstelde!) beek, kinderactiviteiten, ontwikkelen van pluktuinen/stadslandbouw, educatief groen voor scholen en andere vormen van ‘verbindend’ groen.
- ◆ *Actieve participatie van wijkbewoners*: het bovenstaande tot stand brengen door het direct betrekken en inzetten van wijkbewoners met hun eigen talenten om zo de leefbaarheid van de beekdalzone te versterken. Dit betekent samenwerken met een gemeenschappelijk doel voor ogen, vanuit een verbondenheid met en zorg voor elkaar.

Bovenstaande streefdoelen sluiten goed aan bij de aanbevelingen in de gemeentelijke nota’s *Structuurvisie Arnhem 2020 - doorkijk 2040*, het *Visie op de Beken (2007)* en *Van Wijken Weten (2016)*.

c) Hoe pakken we het verder aan?

Haast is geboden ook met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen. Daarom zetten we vanaf deze maand de vaart er in. Op de najaarsmarkt van 11 november zijn we gestart met de presentatie van een dubbelposter met daarop een beknopt overzicht van de diverse uitdagingen, ontwikkelingen en ambities m.b.t. het beekdal. Deze dubbelposter is te vinden op de website van de Wijkvereniging (*Over de Wijk -> Beek op de Paasberg*). Hierop zijn veel positieve reacties gekomen van wijkbewoners, die mee willen denken over de verdere ontwikkeling van het Beekdal.

Op dit moment zijn we bezig met een serie brainstormsessies, waarin deskundigen uit de wijk een belangrijke input leveren in de ruimtelijke invulling van het geheel (zie Foto). Begin volgend jaar organiseren we een dialoogtafel-ronde met de wijkbewoners en andere betrokken partijen langs het beekdal zoals scholen, verzorgingstehuizen en sportverenigingen. De uitkomst van deze ronde wordt meegenomen in de uitwerking van een algemeen beekplan (*Verkenning Park Beek op de Paasberg*). Dit plan zullen we tijdens de collegeonderhandelingen aankomend voorjaar nadrukkelijk onder de aandacht brengen van de betrokken politieke partijen. Via de wijkkrant en website zal de wijk intussen goed op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.

Initiatiefgroep Beek op de Paasberg

